

[Lannung.]

— bevidst eller ubevidst — er det vigtigt for os at bekæmpe, i samme Grad som vi i Danmark ønsker at bevare vort Ansigt som Retsstat og foretage Handlinger og Ting, der kan staa for Historiens Dom. Vi maa derfor ogsaa i denne Forbindelse principielt og i det store og hele hilse Udtalelser som dem, Professor Hal Koch lige har fremsat, som Ord i rette Tid.

Dermed skal jeg anbefale til hurtig Vedtagelse.

Steincke: Vi havde i sin Tid i dette høje Ting et meget agtet Medlem, Edvard Brandes, der betragtede det som en af sine fornemste Opgaver at beskæftige sig med Lovforslagenes Formalia, som han jonglerede med paa sin kendte elegante Façon til langt større Fornøjelse for Tingets Medlemmer end for de paagældende Lovkøncipister. Siden hans Udtræden af dette høje Ting har en tilsvarende Dyrker af det formelle manglet her og af og til været savnet.

Det er ingenlunde min Mening med de faa formelle Bemærkninger, jeg nu vil fremsætte, at søge at gaa i Brandes's Fodspor og endnu mindre at irritere den højtærede Udenrigsminister, selv om dette sidste utvivlsomt ikke vilde genere denne efter al den Virak, der i øvrigt ombølger ham.

I § 3 staaer, at Direktøren forestaar Ministeriets Forretninger, men i 2den Linje staaer der, at hver af Afdelingerne forestaas af en Udenrigsraad. „Forestaas“ er et skrækkeligt Udtryk. Hvorfor man ikke i begge Tilfælde bruger Udtrykket, at vedkommende Chef leder sin Afdeling, forstaaer jeg ikke. Og hvad er „Udenrigsraad“ for en mystisk Efterkrigstitel? Er en Embedsmand i Udenrigsministeriet for fin til at blive benævnt „Afdelingschef“? Er det ikke en lille Smule for højtideligt at betegne en saadan Afdelingschef som noget saa højtstræbende som en *Udenrigsraad* — det lyder næsten finere end „Udenrigsminister“. Og kan man tænke sig, at en saadan Udenrigsraad vilde regne sin nærmeste foresatte med en saadan Allemandstitel som „Direktør“ for noget? Bliver man ikke nødt til at benævne Udenrigsministeriets Direktør som *Udenrigsraadsformand*? Og hvor længe tror den højtærede Udenrigsminister, det vil vare, før der andetstedsfra med stigende Kraft kræves Titlen „Indenrigsraad“ indført for visse andre Chefer, bl. a. Afdelingscheferne i Indenrigsministeriet og i Arbejds- og Socialministeriet.

Subsidiært vil jeg foreslaa, at afgaaede Ministre — dog naturligvis kun de, der har været i Tjeneste i mindst 8 Aar — benævnes „Indenrigsraader“. Var det ikke en Idé i Stedet for „fhv. Minister“? „Forhenværende“ lyder saa umaadelig trist, og i Sverige benævnes de dog Statsraader.

Naar jeg nu engang har Ordet om det formelle, vil jeg da ogsaa udtrykke min Glæde over, at Folketinget har ændret „Disponibilitet“ til „Raadighed“. Hvad synes man egentlig om, at en Tjenestemand skal staa i *Disponibilitet* i 5 Aar — det maa være umaadelig trættende. Ganske vist er det Udenrigsministeriet, det drejer sig om, men derfor kunde man dog godt tænke sig at tale Dansk og affatte Lovene paa Dansk.

Lad mig endelig tilføje, at jeg ikke venter noget som helst Resultat af disse lige saa spagfærdige som rigtige Bemærkninger — men det fik Edvard Brandes heller aldrig.

Udenrigsministeren (*Christmas Møller*):

Først maa jeg takke det høje Landsting for den overmaade velvillige Behandling, Tinget har givet disse to Lovforslag. Det er af meget stor Værdi for Udenrigsministeriet og for dem, der skal arbejde inden for dette, at vide, at denne Lovgivning — efter hvad jeg kan forstaa — bliver gennemført baade i Folketing og Landsting, saa at det kan siges, at hele den lovgivende Magt staaer bagved paa en meget stærk og god Maade.

Til det ærede Medlem Hr. Jørgen Møller vil jeg sige, at naar det i § 1 i Lovforslaget om Ændringer i Loven om Statens Tjenestemænd vedrørende § 108 i Tjenestemandsløven hedder, at „Stillingen som Udenrigsministeriets Raadgiver i Folket er henføres enten til 2. eller til 3. Lønningssklasse“, har dette intet at gøre med § 6 i den anden Lov, som det ærede Medlem omtalte. Det, der er Aarsagen til, at man har indført denne Bestemmelse, er, at man anser det for formaalstjenligt, at Udenrigsministeren kan staa frit ved Afgørelsen af, om denne Tjenestemand skal være i 2. eller 3. Lønningssklasse. Det er muligt, man vil udnævne en yngre Tjenestemand, det kan meget vel tænkes at være rimeligt, til Raadgiver, medens det maaske ikke vil være rimeligt med det samme at lade ham rykke op i 2. Lønningssklasse. Det er altsaa for at have denne Frihed, hvorigennem der eventuelt kan spares et vist Beløb, at Bestemmelsen er indført.

Jeg takker det ærede Medlem ligesom